

Ministru prezidenta Valda Dombrovska uzruna konferencē "Tilts uz labklājību. Sociālā dialoga loma ilgtspējīgai ekonomikas un sabiedrības attīstībai"

Cienījamie konferences dalībnieki, dāmas un kungi,

Man ir liels prieks un pagodinājums atklāt šo konferenci, kuras galvenā tēma ir sociālā dialoga ieguldījums mūsu valsts ekonomikas un sabiedrības attīstībā.

Runājot par dialogiem, Imants Ziedonis savās Epifānijās teicis:

„Kāpēc cilvēki nevar sarunāties, iesāk un apklust? Pavediens pārtrūkst. Nav par ko runāt. Tāpēc, ka viņi runā katrs savā stāvā. Viens runā pirmajā, otrs – otrajā. Ko var pateikt caur grīdu? Ko var dzirdēt caur griestiem?”.

Manuprāt, šajās rindās slēpjas kāda fundamentāla patiesība, kas svarīga tieši sociālā dialoga kontekstā – partneriem jābūt vienlīdzīgiem, tiem jādzīvo vienā stāvā un jārunā vienā valodā. Mūsu valsts ir svētīta ar savu ģeogrāfisko un ģeopolitisko novietojumu, kas kopš neatkarības atjaunošanas, ļāvis dzīvot mierā un attīstīties, aizvien dziļāk iekļaujoties pasaules ekonomiski un sociāli attīstītāko valstu saimē un ar nākamā gada pirmo janvāri – arī pievienojoties pasaules vadošajai valūtai – eiro. Jebkurš integrācijas process nav iedomājams bez dialoga un šeit es gribētu pateikties mūsu sociālajiem partneriem par atbalstu un konstruktīvu sadarbību daudzu gadu garumā gan integrējoties Eiropas Savienības un NATO struktūrās, gan ceļā uz eirozonu.

Tomēr smagākais pārbaudījums valdības un sociālo partneru spējai sadarboties bija tieši krīzes laiks. Krīze ļoti spilgti izcēla to lielo atbildību, kas gulstas uz sociālā dialoga pleciem. Sociālo mieru un efektīvus krīzes pārvarēšanas risinājumus spēja nodrošināt tikai kvalitatīvs sociālais dialogs. Manā izpratnē, kvalitatīvs sociālais dialogs nozīmē vairākas lietas.

Pirmkārt, tas nozīmē to, ka katrs partneris pilnībā apzinās visu atbildību un riskus, ko nes viņa pārstāvētā pozīcija dialoga ietvaros. Otrkārt, katra dialoga partnera viedoklis ir saskaņots ar visām pusēm, kuras šis partneris pārstāv, tādējādi piešķirot pozīcijai leģitimitāti un ļaujot ātri un efektīvi virzīties uz priekšu sarunu procesā. Treškārt, sociālais dialogs ir atklāts un caurredzams. Visbeidzot, ceturkārt – dialogs ir daļa no ilgtspējīgas politikas, ko kopā veido visi sociālajā dialogā iesaistītie partneri.

Ilgtspējīgas politikas pamatā ir dialogs ar valdības un sociālajiem partneriem, jo tieši šīs organizācijas pārstāv visplašāko sabiedrības daļu un spēj visprecīzāk atspoguļot sabiedrības nostāju tai būtiskākajos jautājumos, t.sk. nodokļu politika, demogrāfija, nevienlīdzības un nabadzības mazināšana u.c. tēmas, kuras, kopš 1999. gada esam skatījuši Nacionālās Trīspusējās Sadarbības Padomes sēdēs. Tie ir visdažādākie jautājumi, sākot no ar ES un citiem globāliem procesiem saistītiem jautājumiem, un beidzot ar ikgadējo budžetu, atalgojuma un nodarbinātības jautājumiem. Tieši plašais apspriesto tēmu klāsts vislabāk parāda to, ka sociālais dialogs aptver praktiski visas mūsu sabiedrībai svarīgās jomas.

Manuprāt, ir svarīgi apzināties, ka sociālais dialogs nozīmē dalību svarīgu lēmumu pieņemšanas procesā, kur katrai iesaistītajai pusei ir ne tikai tiesības, bet arī

pieņēmumi, un katra puse ir atbildīga par šo lēmumu pieņemšanu un turpmāko izpildi. Turklāt, jo agrāk un aktīvāk katrs no dialoga partneriem uzrunās sabiedrībai aktuālas problēmas, jo lielākas izredzes tām rast kopīgu, savlaicīgu un kvalitatīvu risinājumu.

Sociālais dialogs ir daļa no lielās politikas, savukārt politika ir kompromisu māksla. Kaut arī bieži vien dialoga ietvaros tajā iesaistīto pušu viedokļi var atšķirties, nedrīkst aizmirst to, ka mēs visi strādājam vienas valsts un vienas tautas labā.

Nobeigumā vēlreiz vēlos pateikties valdības sociālajiem partneriem par līdzšinējo sadarbību, sevišķi krīzes apstākļos, kas prasīja daudzu ļoti smagu lēmumu pieņemšanu. Uzskatu, ka pēdējo gadu laikā sadarbība starp valsti un privāto sektoru kopumā kļuvusi daudz ciešāka nekā iepriekš. Tomēr dzīve neļauj dusēt uz lauriem, īpaši globalizācijas kontekstā, kad sociāli-ekonomiskā situācija pasaulē kļūst ik dienas jo dinamiskāka un lēmumi, kas bieži vien ir sociāli sāpīgi, ir jāpieņem bez lielas kavēšanās. Šādās situācijās efektīvs sociālais dialogs ir mūsu valsts konkurētspējas viens no svarīgākajiem faktoriem.

Vēlu visiem veiksmi un izturību turpmākajā darbā!

Paldies!